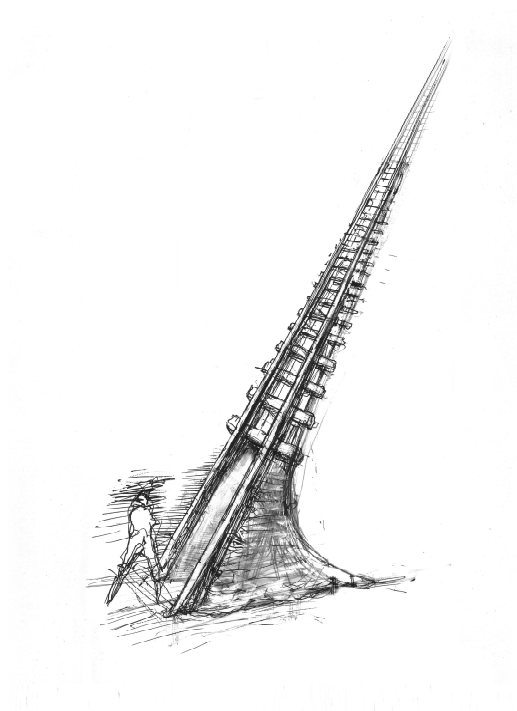

PAMÁTNÍK ŠOA PRAHA O.P.S.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2015

Hlavní okruhy činnosti společnosti Památník Šoa Praha v roce 2015:

1. projektování přestavby Památníku ticha Bubny,
2. výstavní a prezentační činnost zaměřená na představení záměru přestavby nádraží Bubny na moderní komunikační centrum – prezentace v České republice i v zahraničí,
3. dokončení a odhalení základní koleje přestavby – sochy Brána nenávratna Aleše Veselého, uvedení unikátního britského dokumentu „German Concentration Camps Factual Survey“,
4. Bubnování pro Bubny - připomenutí výročí prvních židovských transportů, vypravených z nádraží roku 1941, prezentace dílčích výstupů z projektu podpořeného z EVZ,
5. volba nových členů správní a dozorčí rady, rozšíření správní rady, založení vědecké rady poradců,
6. hledání finančních zdrojů přestavby.

XXXXXX

AD 1. PROJEKTOVÁNÍ

Poslední dva roky byly ve znamení velmi aktivního vývoje projektu přestavby nádraží Bubny na Památník ticha – moderní komunikační centrum.

Díky velkorysé podpoře Libora Winklera se podařilo vypracovat projekt pro stavební povolení, které bylo přiděleno a nabylo právní moci na jaře roku 2015. Územní řízení se vzhledem k problematickému územnímu plánování Bubny Zátory a plánovaným přestavbám železničního tělesa projednává až do roku 2016.

Architektonická studie kanceláře Romana Kouckého byla posouzena skupinou konzultantů ve složení Jan Masák, Josef Pleskot, Leoš Válka. Byl zpracován model pro budoucí rekonstrukci budovy a projednány nejrůznější varianty moderních nástaveb štítů.

Po celý rok jsme jednali se SŽDC o možnosti využití protiatomového krytu před nádražní budovou. Výsledek je zatím nejasný, jednání pokračují.

AD 2. VÝSTAVNÍ A PREZENTAČNÍ ČINNOST

K projektu jsme zrealizovali panelovou putovní výstavu, jež byla prezentována na deseti významných veřejných místech Prahy, v anglické verzi pak v Katzen Art Centre Americké univerzity ve Washingtonu, v Českém domě v New Yorku, v Budapešti na zasedání mezinárodní aliance IHRA a na pražské konferenci ESLI v Černínském paláci. Připravili jsme mnoho prezentací záměru pro soukromé i veřejné instituce, zahraniční zastupitelské úřady v Praze i širokou veřejnost (Máme otevřeno, Klubová noc v rámci United Islands of Prague). Navštívili jsme několik zahraničních konferencí týkajících se tématu šoa a jeho připomínání ve 21. století.

AD 3. ZÁKLADNÍ KOLEJ

Pracovní název objektu, suplujícího základní kámen se postupným vývojem proměnil v monumentální sochu Aleše Veselého.

Dne 9. března 2015 jsme odhalili za veliké podpory veřejnosti, politiků a tisku sochu nazvanou **Brána nenávratna** (v angličtině The Gate of Infinity). Alegorie dvacetimetrového Jákobova žebříku nenechala nikoho na pochybách, že projekt památníku je životaschopný. Prezentaci architektonické studie v nádražní hale zhlédly stovky návštěvníků.

Doprovodnou akcí bylo uvedení unikátního britského dokumentu „German Concentration Camps Factual Survey“, který je součástí filmové kolekce proslulého Imperial War Museum (IWM) a následná diskuse nad tématem zprostředkování šoa. Událost proběhla v DOXu a byla prezentována jako partnerská doprovodná akce mezinárodního festivalu s tematikou lidských práv Jeden svět.

AD 4. BUBNOVÁNÍ PRO BUBNY – PŘIPOMÍNKA PRVNÍCH ŽIDOVSKÝCH TRANSPORTŮ

Největší a nejvíce navštívenou akcí roku 2015 se stalo **Bubnování pro Bubny**, které jsme připravili na připomenutí výročí prvního židovského transportu vypraveného roku 1941 z Prahy.

Dne 16. října 2015 se před nádražím Bubny sešly stovky lidí, kteří spolu se známými herci a hudebníky bubnovali proti tichu mlčící většiny. Nezapomenutelná atmosféra byla doplněna výstavou „**Fragment Památníku ticha**“ v hale nádraží Bubny, jež nabídla ukázkou fragmentu budoucí stálé expozice Památníku ticha s výstupy projektu Hlasy rodinných alb.

Bubnování pro Bubny mělo dobrou odezvu v tisku, dostalo záštitu politiků a vzbudilo diskusi o formách připomínání historických událostí v kontextu současných diskusí o závažných politických a společenských jevech. Jsme tomu rádi, protože vize budoucího památníku směřuje právě k paralelám mezi minulostí a současností, k polemikám o příčinách stále se opakujícího podléhání generací demagogickým ideologickým vlivům, zakládajících na rasismu a xenofobii.

Ad 5. VOLBA ČLENŮ SPRÁVNÍ A DOZORČÍ RADY, ZALOŽENÍ RADY PRO VÝVOJ

Na podzim roku 2015 jsme rozšířili správní radu o další členy z řad respektovaných odborníků – Helenu Koenigsmarkovou, Leoše Válku a Libora Winklera. Založili jsme také vědeckou radu jako poradní orgán vývoje, jejímž prvním členem se stal Yehuda Bauer, izraelský historik.

AD 6. FINANCOVÁNÍ PŘESTAVBY NÁDRAŽÍ

Po dvou velmi aktivních letech přinesl konec roku 2015 určité zpomalení vývoje, spojené s hledáním investičních nákladů přestavby objektu. Koncepce finančního zajištění proměny nádraží na památník měla až do konce roku 2015 několik směrů:

První byla vize Norských fondů, které v době počátku projektování měly v plánu ještě dvě výzvy. Nakonec vyšla pouze jedna a její požadavky jsme v době její uzávěrky nemohli z objektivních důvodů splnit.

Další vizí byla přímá podpora státu. Ministr kultury nabídl možnost administrace podpory pro případ, že by se našla finanční rezerva, protože sám v rozpočtu podobnou částku není schopen nalézt. Ministr financí na přímou otázku o uvolnění rezervy ze státního rozpočtu vyjádřil nesouhlas a odkázal nás zpátky na rezort kultury, případně evropské fondy.

Proto jsme začali jednat s ministerstvy, která mají k tématu paměti resortně blízko, a založili jsme koncepci nadresortního investičního projektu s podporou přestavby objektu ze státního rozpočtu. V této chvíli podporuje náš koncept šest ministrů a my věříme, že jejich doporučení zaktivizuje i předsedu vlády, jehož formální záštitu máme již delší dobu.

Paralelně jednáme také s okruhem soukromých donátorů o podpoře investice do přestavby objektu a realizaci stálé expozice.

Co se nám dosud podařilo:

- máme smlouvu na pronájem nádraží pro účely památníku,
- máme projekt, podle kterého se budova dá v krátkém výhledu začít přestavovat,
- máme stavební povolení, územní rozhodnutí dobíhá v povinných lhůtách,
- máme založen výstavní plán, včetně kulturních projektů, které by z prostoru před nádražím mohly už počínaje létem příštího roku kultivovat prostor spojený v povědomí veřejnosti s novou aktivní kulturní nabídkou Prahy,
- máme celou řadu podporovatelů v partnerských institucích,
- máme základní představu o vzdělávací koncepci, kterou bychom rádi naplnili školní nabídku Památníku ticha i mezinárodní programy,
- máme rozpracovaný scénář pro stálou expozici, na kterém budeme s týmem kvalitních.

Závěrem

Jsme zase o něco blíže k tomu, že v Praze bude moci vzniknout moderní centrum pro témata, která by dokázala spojit aktuální pohyby světa s varováním minulosti.

Motivem, který především inspiroval název našeho projektu, je pasivní přihlížení mlčící většiny. Pasivita byla a bude spolupachatelem vážných událostí. Proto jsme stále přesvědčeni, že vybudování nového komunikačního centra je velmi důležité. Nejen pro nalezení identity města, ale také pro pochopení současných jevů, kterých jsme součástí.

Není třeba zdůrazňovat naši morální povinnost ke generaci pamětníků, kteří prošli válku jako svědci událostí, které se staly. Patetické kladení věnců se stalo univerzálním klišé stejně jako zakulacené fráze politiků. Proto dnes daleko více hovoříme o povinnosti a závazku k naší současnosti. Svět je v pohybu, který v mnohém připomíná situaci, ze které vzešly kořeny událostí, jichž bylo nádraží Bubny svědkem.

V Praze 31. 3. 2016

Pavel Štingl, ředitel společnost